

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р арх. Мария Вълкова Шишманова,
Югозападен университет „Неофит Рилски“ Благоевград

по конкурса за заемане на академична длъжност **„професор“** по професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност „Териториално и ландшафтно устройство и градоустройство“ обявен в ДВ бр. 9 от 03.02.2015 г. и на Интернет-страницата на ВСУ „Л. Каравелов“ София, въз основа на Заповед 296 от 31.03.2015 г. на Ректора на ВСУ „Л.Каравелов“, доц. д-р инж. Радан Иванов за назначаване на научно жури и решение по протокол N 1 на журито.

В конкурса като кандидат участва доц. д-р арх. Борислав Янков Борисов от катедра „Градоустройство, теория и история на архитектурата“ при Архитектурен факултет на ВСУ „Л. Каравелов“.

Кратка справка за професионалното и кариерното развитие на кандидата

Завършва висшето си образование във Висше училище по архитектура и строителство- /Университет "БАУХАУС"/, гр. Ваймар, Германия, защитава докторантура във ВИАС София. Получава квалификации за „Публична администрация“ и „Разработване на проекти за нормативни актове на общинските съвети“. Доцент е от 2003г. по Териториално и ландшафтно устройство и градоустройство във ВСУ „Л. Каравелов“.

Работи последователно като преподавател по градоустройство, архитектура, публична администрация в териториалното и селищно устройство в УАСГ, УНСС, НБУ, ВСУ. Работи и в КНИПИ „Софпроект“, Столична община, - специалист, р-л група, р-л ателие, началник дирекция, както и в "Национален център за териториално развитие и жилищна политика" към МРРБ като експерт консултант, в "Национален център за териториално развитие" като изпълнителен директор. Бил е на свободна практика в ЕТ "УРБАРХ" с дейност архитектура, градоустройство и урбанизъм - проучване, проектиране, консултантска дейност. Понастоящем е доцент преподавател - декан на архитектурния факултет и ръководител на катедра "Градоустройство, теория и история на архитектурата" във ВСУ „Л. Каравелов“ София.

Основания за придобиване на академичната длъжност „професор“.

Кандидатът за получаване на академична длъжност **„професор“** е утвърден преподавател, изследовател, проектант занимаващ се с научна, преподавателска, консултантска и лекторска дейност в областта на архитектурата, градоустройството, урбанизма, местното самоуправление, публичната администрация и европейската интеграция с 35 годишен стаж, от които 8 като доцент. Научен ръководител е на 7 докторанти (по приложение 2 Доп. - Протокол №16/06.03.2014 г. на АС).

Кандидатът има съгласно чл. 63, ал.1, т. 1 от ПРАС на ВСУ -. придобита образователна и научна степен „доктор“ от 25 г.

Съгласно приложение N 1 на ПРАС на ВСУ „Любен Каравелов“ по т. 6 и т. 10 от заявлението по настоящия конкурс, удостоверяващ съответствие на показатели,

кандидатът е постигнал общо 1219т. по приложението, при необходими 400 и 880т. по I и II от приложението, при необходими 320 (детайлна справка приложение 6- Приложение 1 ПРАС ВСУ).

Доц. д-р Б. Борисов отговаря напълно на изискванията съгласно чл. 63 и чл. 65 от ПРАС на ВСУ „Любен Каравелов“ по ЗРАС (Допълнителна справка - пояснение от документацията за съответствието на условията за заемане на академична длъжност „професор“)

Общо описание на представената за рецензиране по конкурса научна продукция.

Още в началото на становището искам да подчертая, че единственият кандидат доц. д-р арх. Борислав Борисов е утвърден авторитет в своята област на научни търсения. Възприема се положително от архитектурната и академична общност.

Публикациите могат да бъдат отнесени в няколко раздела:

1. Монографии издадени в България – 3 бр.
2. Статии в списания с ISI импакт-фактор – 6 бр.
3. Статия в международно списание без ISI импакт-фактор – 1 бр.
4. Статии в национални списания без ISI импакт-фактор – 2 бр.
5. Доклади публикувани в сборник трудове от научни форуми в България – 4 бр.
6. Пленарни доклади на национални форуми с международно участие – 2 бр.
7. Доклад на национален форум с международно участие – 1 бр.
8. Доклади на национални форуми – 3 бр.
9. Проекти от научния план на ВСУ (като ръководител) – 5 бр.
10. Научно - популярни книги (2 бр.) и статии – (6 бр.)
11. Научно-приложни и художествено-творчески разработки (ръководство и участие) – 26 бр.
12. Приложни разработки реализирани в България (ръководство и участие) – 27 бр.

Монографии

Монографиите са посветени на градоустройственото развитие на градовете Благоевград, Самоков и Стара Загора. Всяка една от тях носи спецификата на характера на генезиса на развитието на съответния град, перфектно разкрит и проследен от автора.

Монографията „Градоустройството на Благоевград“ разглежда общинската територия и се отличава с изучаване на отношението между град – планина, град – река, град – транспортни артерии, град – околни територии – периферия, град – недвижимо културно наследство. Проследява развитието на градската структура от първа регулация, обновяването и преструктурирането на жилищните комплекси до съвременната структура на града и бъдещите възможности за преструктуриране и обновяване.

Монографията „Градоустройството на Самоков“ носи белезите на времето в което се е развивал града, историческата приемственост на градоустройственото развитие, специфичните архитектурно – градоустройствени белези, перфектно обхванати и анализирани от автора. Бъдещата градоустройствена структура, която се предлага потвърждава задълбоченото проучване и овладяване на градоустройственото

изкуство.

Монографията „Градоустройството на Стара Загора“ прави впечатление с натрупаната професионална и научна зрялост на автора. В тази монография се акцентира на концепцията за опазване на недвижимото културно наследство, разглежда се специфичен градоустройствен инструментариум за устойчивост и приемственост в развитието, при което уникалният градски образ, градската памет и градският контекст са важни критерии за оценка на предлаганите градоустройствени решения. Вариантните решения обогатяват проучването за бъдещото устройствено развитие на града.

Всичките монографии са обвързани пряко и със законодателната уредба и подзаконовите документи, което ги прави жив и действен инструмент за подобряване и осъвременяване на законодателната уредба у нас.

Статии и публикувани доклади от научни форуми

Публикациите могат да се подразделят в няколко групи с:

- Методически и методологически аспекти в областта на териториалното устройство, градоустройство и регионалното планиране – основна и най – многобройна група;
- Общите устройствени планове като инструмент за решаване на практически проблеми в земеделието и туризма ;
- Градоустройственото планиране и опазване и използване на недвижимото културно наследство и синтез с другите изкуства.

Статията „Методически аспекти в нормативния регламент на териториалното устройство като специфична част от професионално направление "архитектура, строителство и геодезия" в техническите науки“ е гръбнакът на първа група статии. В нея компетентно и справедливо авторът критикува терминологични противоречия, и работи върху изчистване и прецизиране на терминологията, освен това изяснява много методическите аспекти и подлага на сравнение и анализ националните документи в областта на териториалното и регионално развитие. Методическо противоречие както с теорията на териториалното устройство, така и с понятийния и терминологичен апарат на Закона за устройство на територията /ЗУТ/, и с възможността за по-ефективно и по-интегрирано териториално, регионално и социално-икономическо планиране в единни планови документи. Тези противоречия мотивират нов подход в теоретичното и нормативно регламентиране на териториалноустройственото планиране е изводът на авторът. Той справедливо предлага взаимовръзките на НКПР със НСРР, ОПРР и др. документи за стратегическото планиране показват, че може да има интегриран териториалноустройствен национален документ-НСТУРР. (7)

Всичките останали публикации в тази група потвърждават и допълват научната и практично-приложна правота на автора им в изясняване и изчистване на нормативни документи от неясноти и противоречия, и въвеждане на нова концепция за териториалноустройствена система от интегрирани планове и стратегически документи обединяващи териториалните и социално-икономическите аспекти на планирането.

Втората група публикации носят позитивни белези на:

- предложение за рестриктивна нормативната регламентация при промяната на предназначението на земеделските земи чрез общите устройствени планове, когато те

са с висока боинитетна категория. Обосновава се и теоретично нова система за териториално райониране на страната, която включва селските райони като неразделна част. Развитието на земеделието и неговото планиране се разглежда в контекста на териториалното устройство, т. е. интегриран подход в изработването на система от планови документи на национално, регионално, областно и общинско /местно/ ниво. Предвиждат се аргументи от теоретично-нормативен характер с голям социално-икономически ефект. (5, 6);

- конкретни предложения относно теорията на териториалното устройство и разработването на нова законодателна рамка, като се систематизират научно обосновано някои от критериите за новото териториално райониране (8).

Третата група публикации обхваща методически насоки и принципи при разработване на устройствена концепция за интегриране на туризма и недвижимото културно наследство в общите устройствени планове в България, както и прави се теоретичен анализ на синтеза на архитектурата с другите изкуства. (9, 12, 14, 15)

Учебници или учебни пособия

Това са съвсем съвременни електронни учебници, които поставят основите на знанията на студентите в областта на историческото развитие на градоустройството и обхваща на опорните планове в устройството на територията. (Приложение2 Доп. - Пр. №16/06.03.2014 г. на АС)

Доц. д-р Б. Борисов създава и **Web-базирани курсове** „История на градоустройството“ - за студенти IV курс и „Практикуване на професията“ за студенти V курс, специалност „Архитектура“, които се отличават с модерен подход в придобиването на знания и умения в теорията и практиката. (Приложение2 Доп. - Пр. №16/06.03.2014 г. на АС)

Цитиранията в списания, индексирани от или принадлежащи на международна база данни като обща бройка са 19. (Приложение2 Доп. - Пр. №16/06.03.2014 г. на АС)

Оценката на учебно-преподавателската дейност в настоящото становище обхваща дисциплините, които доц. д-р арх. Борислав Борисов води:

- Градоустройство I – шести семестър специалност „Архитектура“;
- Градоустройство II – седми семестър специалност „Архитектура“;
- Териториално устройство - десети семестър специалност „Архитектура“;
- Практикуване на професията - десети семестър специалност „Архитектура“;
- Териториално, селищно устройство и градоустройство – пети семестър специалност „САСС“;
- Градоустройство и недвижимото културно наследство – втори семестър магистратура „ОАН“

В заключение считам, че кандидатът доц. д-р Б.Борисов има много голям опит в преподаването, разработил е редица нови съвременни учебни курсове за магистърската степен на обучение. Преподавателската дейност на доц. Борисов отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност “професор”.

Иновационната му дейност е основа във всичките научно-изследователски проекти, в които участва във висшето учебно заведение.

Идентифициране и характеризиране на научните и научно-приложните приноси

Анализът на представените публикации дават възможност да се очертаят научните и научно-приложните приноси в **три основни групи**:

а) разкриване на нови страни на съществуващи научни научно-практически проблеми;

б) обогатяване на съществуващите знания чрез формулиране и обосноваване на виждания на автора за приложение на нови методологически подходи в съответните области териториалното, градоустройствено и регионално планиране;

в) приложение на научните постижения в практиката чрез разработки с теоретико-приложен характер и проекти.

Основни приноси в научната продукция на кандидата са:

Научно-методологични и методически

- ✓ относно теорията на териториалното устройство и разработването на нова законодателна рамка. Систематизират се научно обосновано някои от критериите за новото териториално райониране;
- ✓ поясняват се научно-приложните аспекти на концепцията за опазване на недвижимото културно наследство и развитието на туризма както по отношение на управлението на туристическия отрасъл, така и по отношение на градоустройственото планиране;
- ✓ предложение за рестриктивна нормативната регламентация при промяната на предназначението на земеделските земи чрез общите устройствени планове, когато те са с висока бонитетна категория;

- Научно-приложни

- ✓ дават се аналитични основания за реформа в нормативната уредба на териториалното устройство, което има научно приложно значение в теорията и практиката.
- ✓ анализира се съществуващото състояние на терминологично и методологично объркване на традиционната научна материя в областта на териториалното устройство като специфичен дял от техническите науки и по специално в професионално направление "архитектура, строителство и геодезия".
- ✓ прави се изследване на историческата и терминологична аналогия на основни понятия в териториалното устройство и се прилага специфичен едновременен терминологичен сравнителен анализ

Членува в български професионални организации

Камера на архитектите в България – с пълна проектантка правоспособност.

Председател е на архитектурна колегия Б към КАБ-София

Председател е на комисията по външна нормативна уредба към КАБ

Член на УС на регионална колегия София - град към КАБ

Съюз на архитектите в България – учредител и бивш председател на дружество "Градоустройво"

Сдружение на урбанистите в България – председател.

Други дейности

Общински съветник в Столичен общински съвет - Комисията по градоустройство, строителство, архитектура и жилищна политика” /сега Комисия по устройство на територията и жилищна политика"/, “Комисията по опазване на околната среда” и "Комисията по нормативна уредба и местно самоуправление". Член е на последния специализиран научен съвет по архитектура към ВАК до приемане на новия закон за развитие на академичния състав в Република България.

Лични впечатления за кандидата за професор доц. д-р Борислав Борисов

Д-р Борислав Борисов е един от най-авторитетните и утвърдени изследователи в българската териториално и селищно устройствена политика. Имам конкретни лични впечатления от неговото развитие като колега. Ползва се с голям авторитет сред архитектурната колегия. Кандидатът доц. д-р арх. Борислав Борисов изпъква със своята ерудиция, аналитичност, творчески и комуникативни способности, отговорност и възискателни качества, които трябва да притежава всеки съвременен учен и преподавател.

Препоръки

Основната ми препоръка към доц. д-р Борислав Борисов е да издаде нова монография, в която да обобщи натрупания опит в полето на своите научни и практико-приложни проучвания, изследвания, анализи, които да са синтез на основните му постижения в областта на градоустройството, териториалното устройство и регионалното планиране.

Заключение.

В заключение считам, че представените материали от кандидатът доц. д-р арх. Борислав Янков Борисов участващ в конкурса с преподавателската, научно-изследователската и други активности и научна продукция изцяло съответстват на тематиката на конкурса. Научната му продукция е актуална и иновативна.

Научната и изследователска му дейност отговарят на всички изисквания за заемане на академичната длъжност “професор” по Закона за развитието на академичния състав в Р. България, Правилника за неговото прилагане и на действащата нормативна уредба във ВСУ “Л.Каравелов“. Направеният анализ показва, че са изпълнени изискванията на чл. 29 от ЗРАСРБ и чл. 60 и 61 от ППЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност “професор”, поради което давам своята категорична положителна оценка и препоръчвам на научното жури да гласува положително за избора на доц. д-р Борислав Янков Борисов за академичната длъжност „Професор“ по научната специалност „Териториално и ландшафтно устройство и градоустройство“ в катедра „Градоустройство, теория и история на архитектурата“ към Факултет по „Архитектура“ на ВСУ „Л.Каравелов“.

15.05.2015 г.
София

Изготвил становището:
проф. д-р арх. Мария Шишманова